

AARHUS PEACE FESTIVAL

October 26, 2019

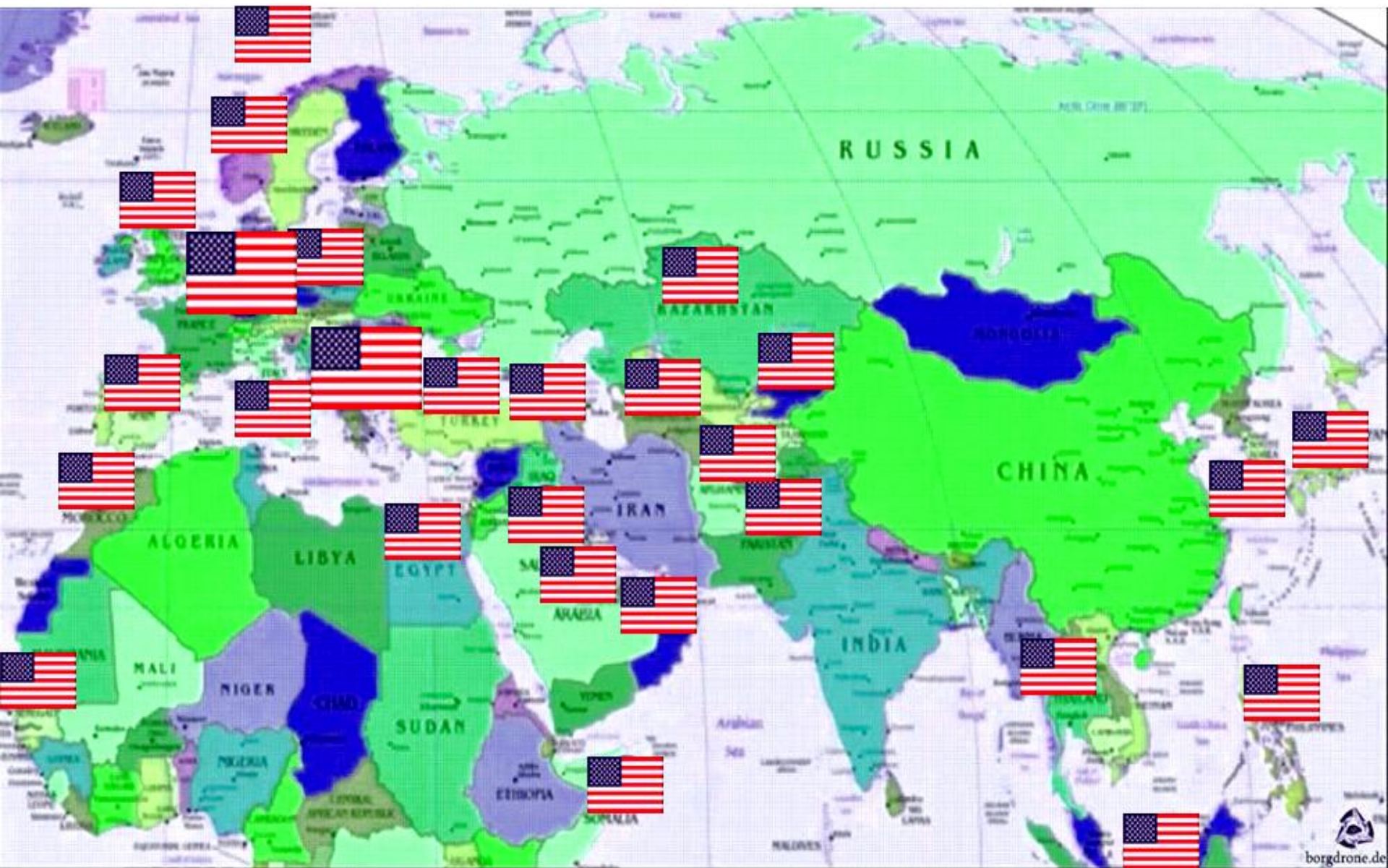

Ulla Klötzer

Kvinnor Mot Atomkraft – Finland

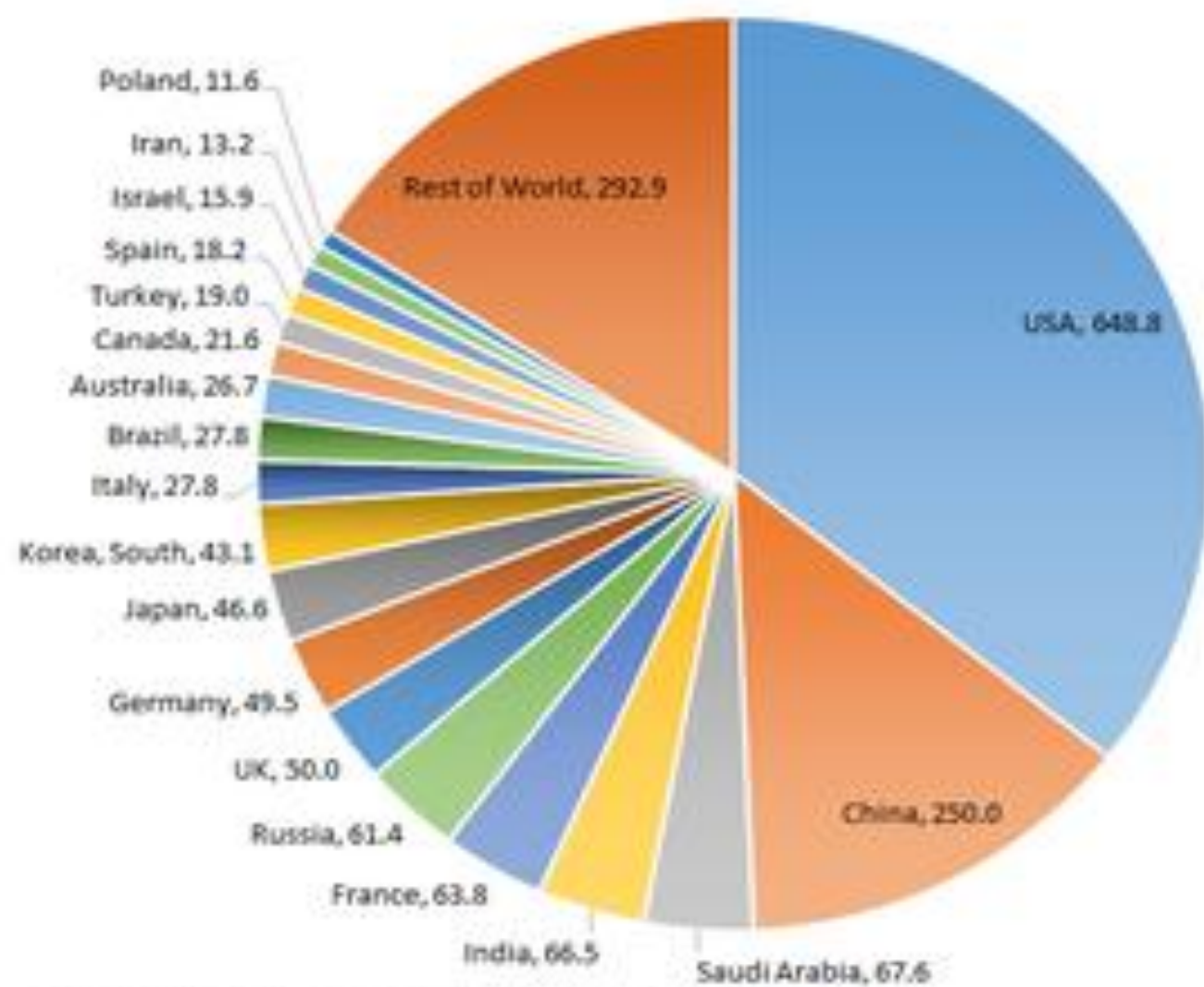
Baltic Sea Messenger

U.S. Bases Near Russia

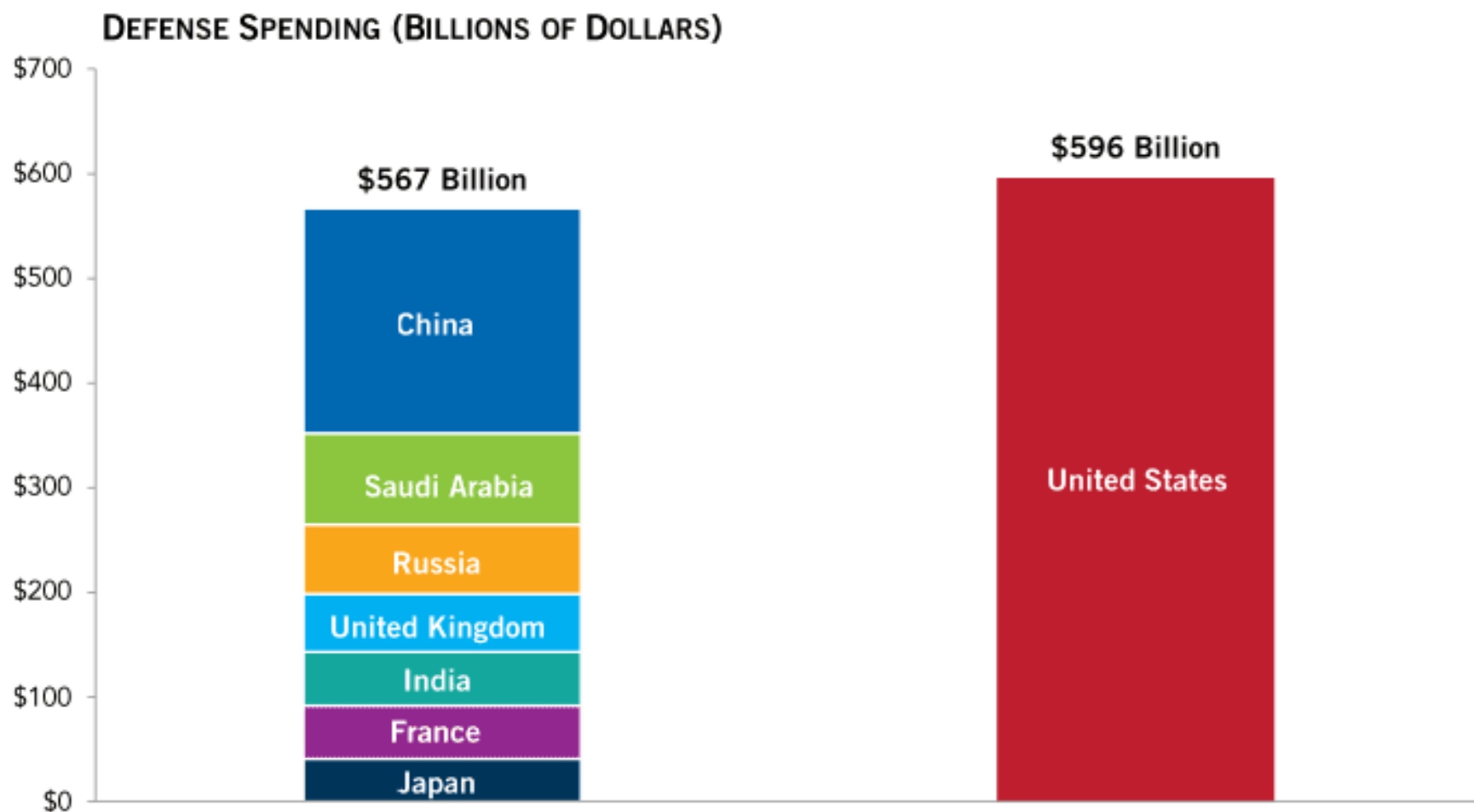
- **USA har 600 – 900 militära anläggningar i ca 70 länder/territorier**
- **Ryssland har åtminstone 21 betydande militära anläggningar ”på främmande mark”**
- **Kina har endast 1 militärbas i Djibouti i Östafrika**

Military Expenditures by Country (in US\$ billions) 2018

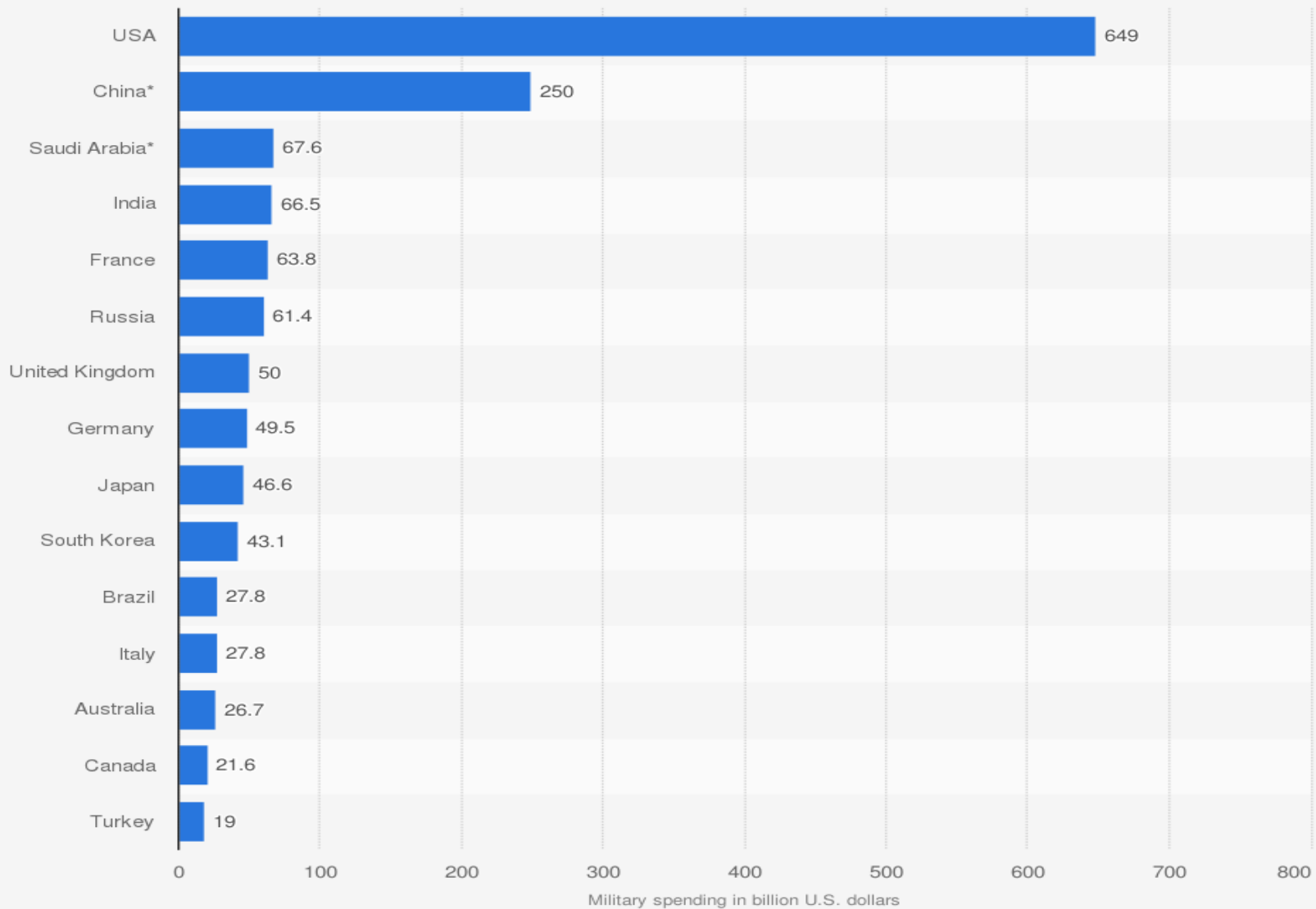
Source: Stockholm International Peace Research Institute

The United States spends more on defense than the next seven countries combined

SOURCE: Stockholm International Peace Research Institute, *SIPRI Military Expenditure Database*, April 2016. Data are for 2015. Compiled by PGPF.
NOTE: Figures are in U.S. dollars, converted from local currencies using market exchange rates.

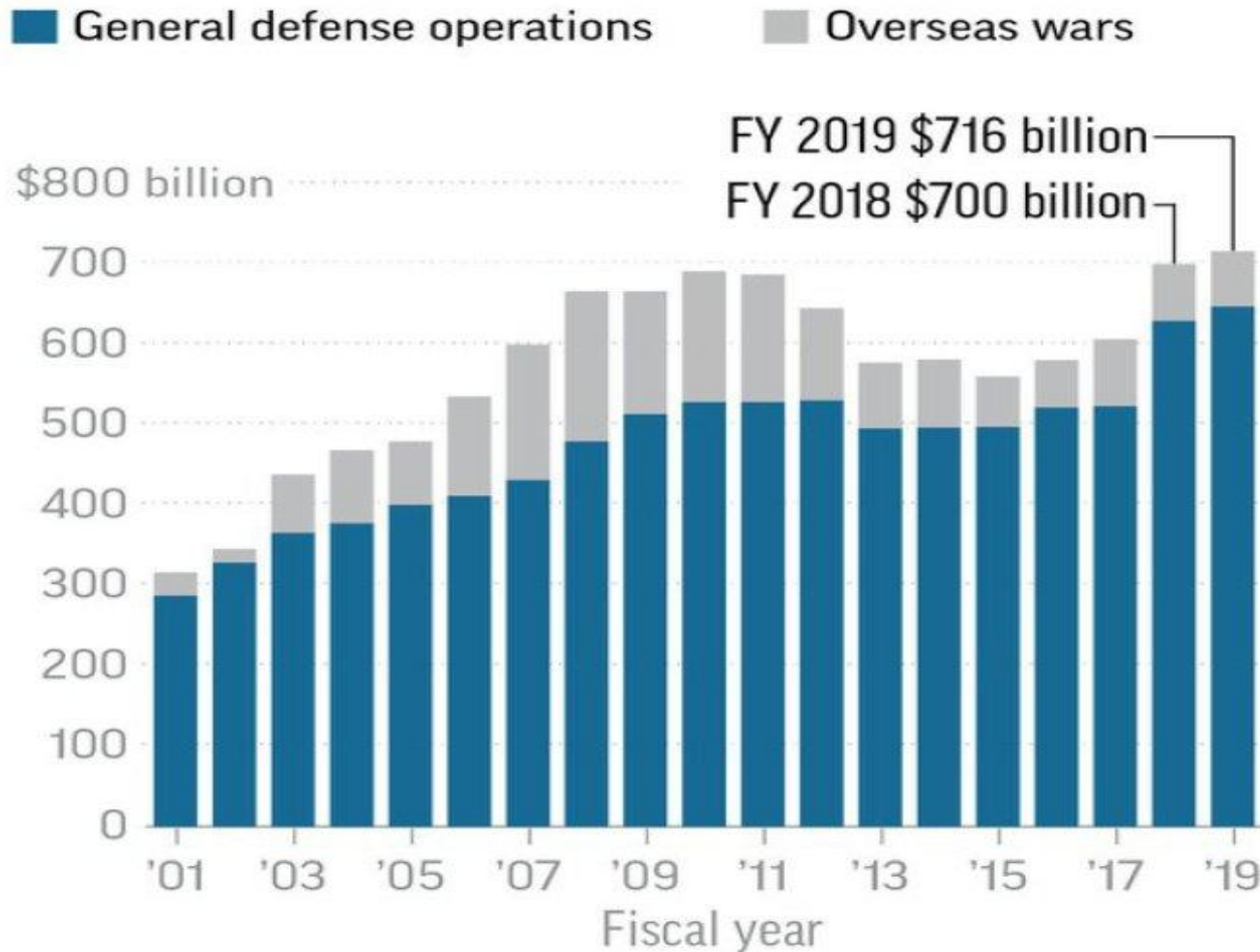
The 15 countries with the highest military spending worldwide in 2018 (in billion U.S. dollars)

Source
SIPRI
© Statista 2019

Additional Information:
Worldwide; 2018

U.S. defense spending since FY '01

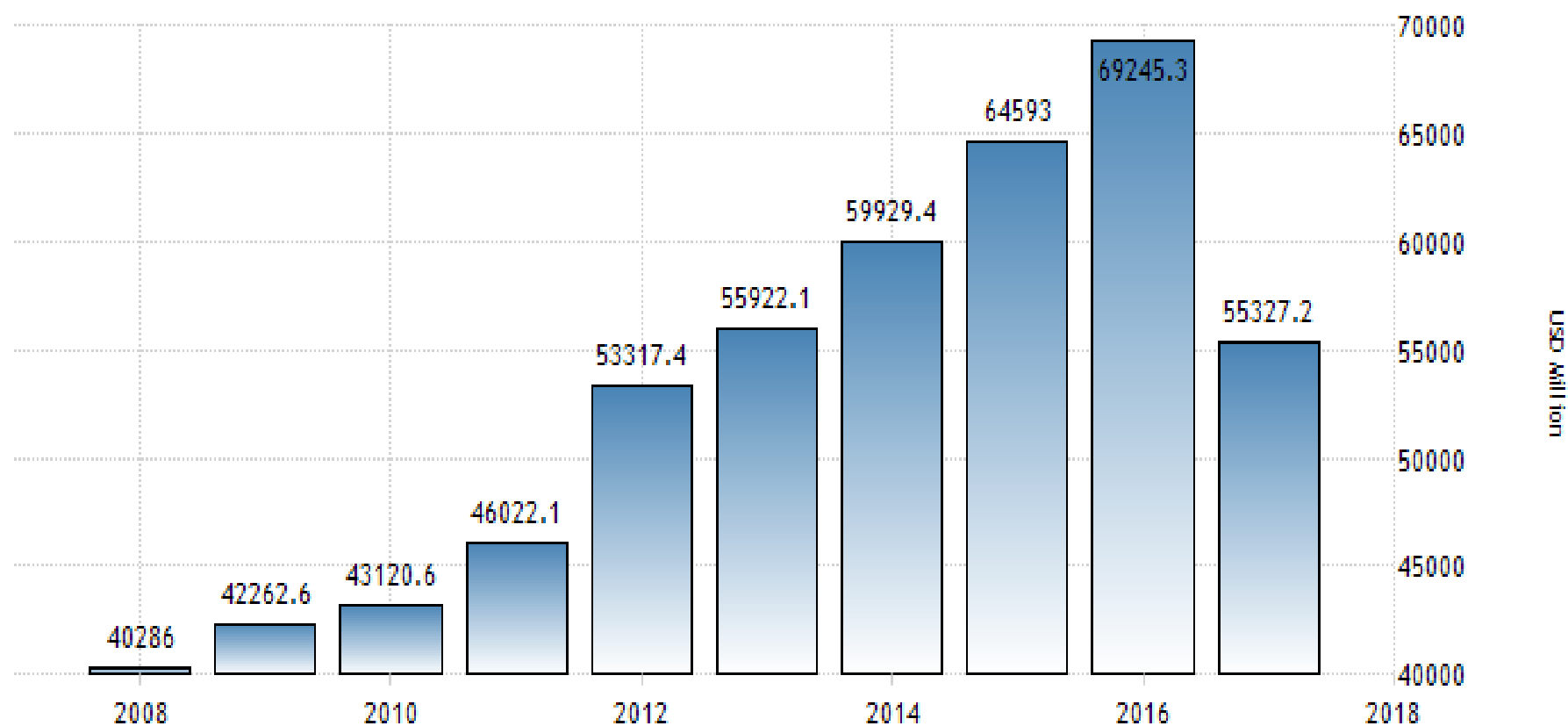

Figures are not adjusted for inflation.

SOURCE: Defense Department

RUSSIA MILITARY EXPENDITURE

SOURCE: [TRADINGECONOMICS.COM](https://tradingeconomics.com) | SIPRI

- Natos kollektiva aktiva militära personal :
ca **3,5 miljoner**

- Rysslands aktiva militära personal:
ca **1,9 miljoner**

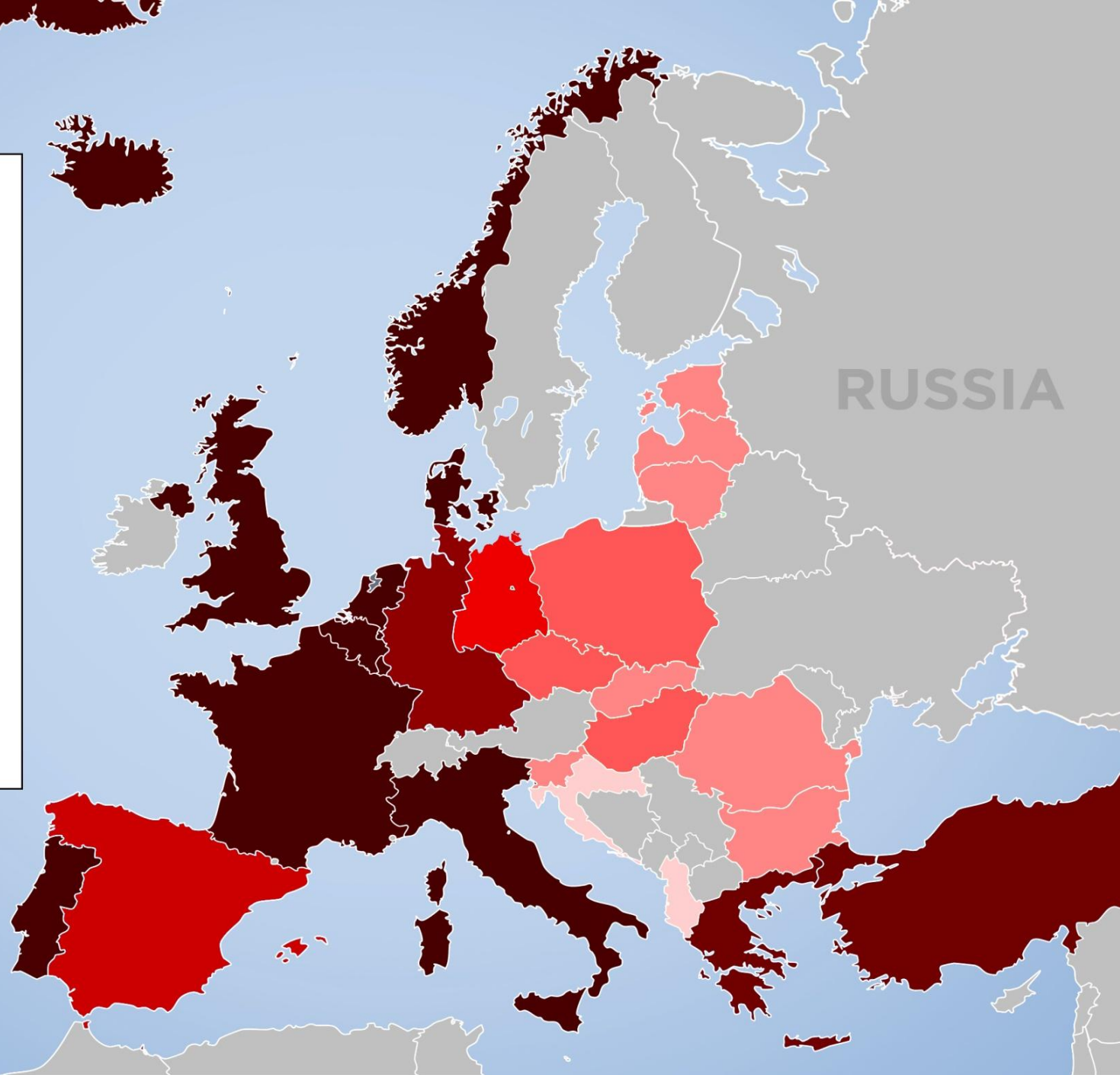
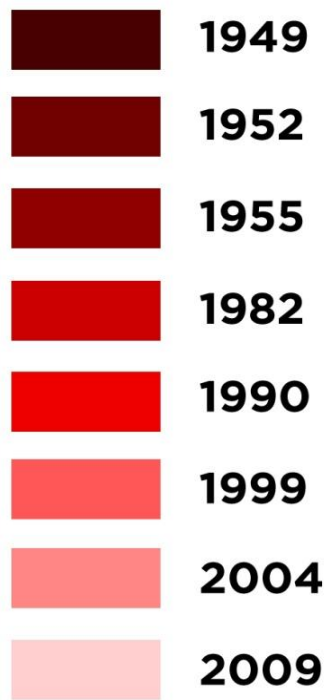
(Russia 1.9 million according to a decree signed 30 March 2017 by Russian President Vladimir Putin, Global Security.org)

- NATO:s kollektiva militärutgifter:
över **920 miljarder USD**, 2017. Krav 2 % av BNP
- Rysslands militärutgifter:
ca **66,3 miljard USD**, 2017 (Sipri)

National Security Archive – NATO expansion: What Gorbachev Heard, December 12, 2017

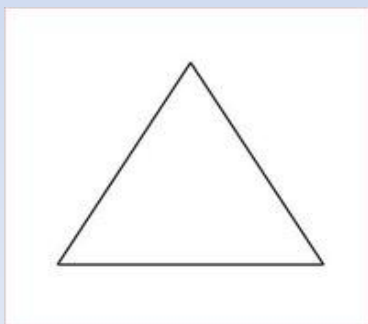
- **30 dokument vars hemligstämpling nyligen har hävts.**
- **Västledare försäkrade Sovjets ledare att Nato inte skulle expandera österut: Baker, Bush, Genscher, Kohl, Gates, Mitterand, Thatcher, Hurd, Major, Wörner.**
- **USA:s utrikesminister James Baker till Mikhail Gorbatjov 9.2.1990: "Not one inch eastward"**

NATO EXPANSION

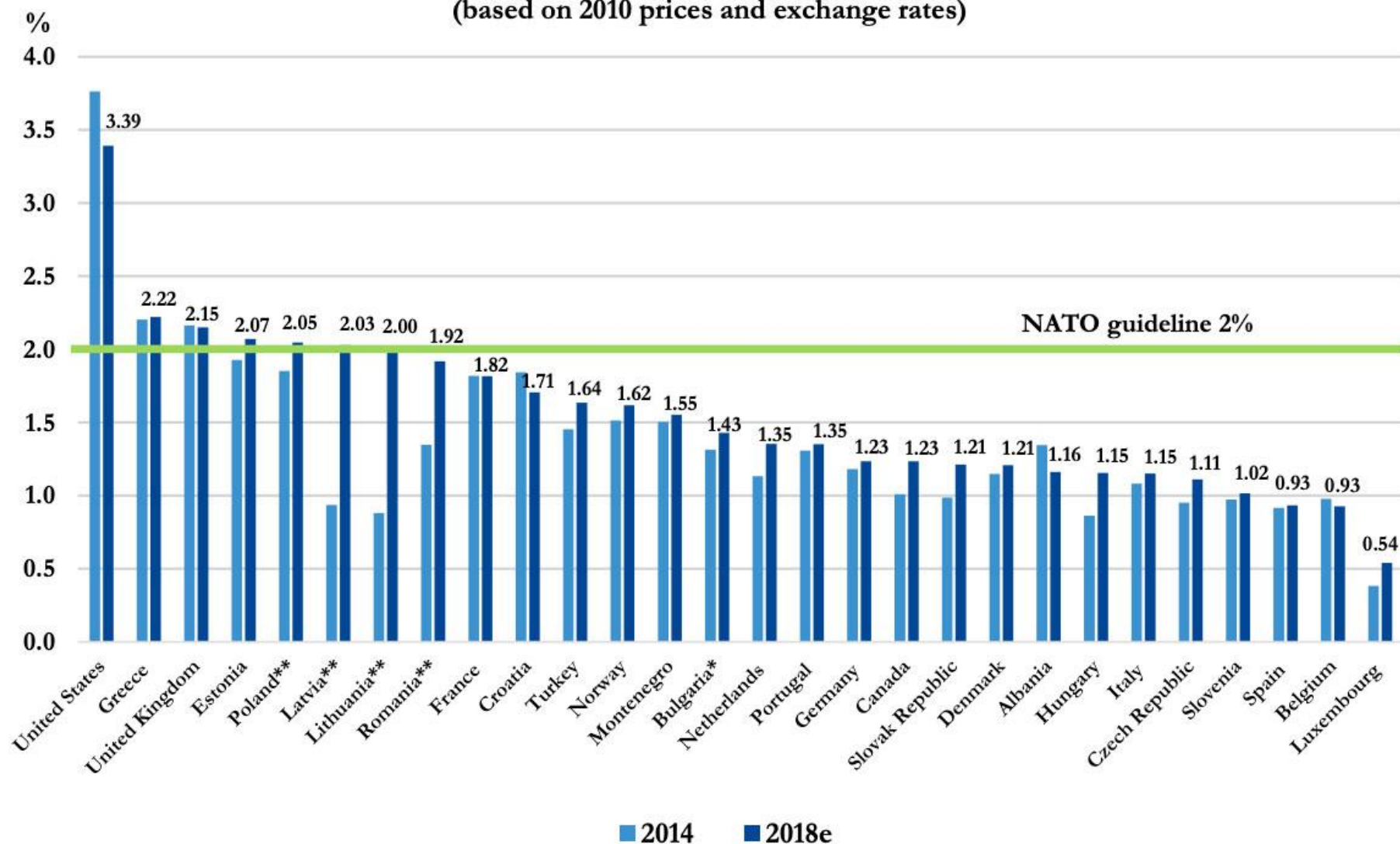
Finlands president Sauli Niinistö, augusti 2019

- *”Den globala situationen har blivit instabil”*
- *”EU: s geopolitiska och säkerhetspolitiska betydelse står ännu inte i proportion till dess ekonomiska styrka.”*
- **Triangeln USA – Kina – Ryssland ersättas med en fyrkant som omfattar EU**

Graph 3 : Defence expenditure as a share of GDP (%)

(based on 2010 prices and exchange rates)

Notes: Figures for 2018 are estimates.

* Defence expenditure does not include pensions.

** With regard to 2018, these countries have either national laws or political agreements which call for at least 2% of GDP to be spent on defence annually, consequently these estimates are expected to change accordingly.

- EU-länderna ligger redan idag globalt på **samma nivå som Kina** (andra plats) **beträffande upprustningsutgifter** och **överträffar tydligt Ryssland**
- TAZ 7.5.2018: ***”EU investerar miljarder i militära projekt”***

2021 – 2027 13 miljarder euro för upprustning och militär forskning. (humanitära hjälp budgeten 11 miljarder)

Ytterligare 6.5 miljarder för civil/militär mobilitet
(truppförflyttningar till Östeuropa)

Kommissionen tiger om vilka företag som är inblandade

(61 organisatitoner/17 länder brev till EU-parlamentet 2.9.2019 *”The Eu peace project is under threat”*)

EU:s roll:

- **Sverige och Finland blev EU-medlemmar 1995**
(Märk röstningsordningen: Finland först)
- **Nato-länder globalt 2019: 29 (1949: 12)**
- **Nato 1995: 11 EU-länder**
Nato 2019: 22 EU-länder (- UK + Norge, Island, Turkiet + Sverige, Finland)
- **Natos hemsida 13.2.18: EU/Nato har samma värderingar, strategiska intressen och utmaningar. Arbetar sida vid sida i krishantering, utveckling av militär kapacitet, politiska konsulteringar**

“EU, a unique and essential partner for NATO”
NATO's gen.sekr. Jens Stoltenberg/Europeiska Rådets pres.
Donald Tusk 3.12.2014

USA:s närvaro i Europa

- **2014: ERI** = European **Reassurance** Initiative
inrättades av Obama administrationen
ca tre månader efter annekteringen av Krim
för att öka USA: s närvaro i Europa
- **2015 nytt namn EDI** = European **Deterrence** Initiative (från försäkring till avskräckning)
Budget 2015: 985 miljoner USD
Budget 2019: 6,5 miljarder USD
Budget 2020: 5,9 miljarder USD

EDI Fact sheet 2020

- **Increased Presence (\$2,051M)** - en mer robust amerikansk militär "rotationsnärvaro" i hela den Europa
- **Exercises and Training (\$609M)** - ökat utbildningstempo för att förbättra den övergripande beredskapen och interoperabiliteten hos NATO allierade och partner
- **Enhanced Prepositioning (\$2,359M)** - fortsatt utplacering av förpositionerad utrustning i hela Europa
- **Improved Infrastructure (\$517M)** – stöd för amerikanska militära operationella krav
- **Build Partnership Capacity (\$374M)** - utvidgat engagemang och flera övningar

OPERATION ATLANTIC RESOLVE – OAR

- **Sedan april 2014** har **US army Europe** inom ramen för OAR hämtat **amerikanska enheter till Europa för nio månader i taget**
- Rotationsenheter ska **bygga upp beredskap, öka interoperabiliteten**, förbättra banden mellan allierade och partner genom **multinationella övningar**
- **Ung. 6000 soldater** deltar när som helst i OAR och genomför operationer och övningar i **17 länder**

OPERATION ATLANTIC RESOLVE

1ST AIR CAV BRIGADE IN EUROPE

OPERATION ATLANTIC RESOLVE – OAR

- **Sedan april 2014** har US army Europe inom ramen för OAR hämtat **amerikanska enheter till Europa för nio månader i taget**
- Rotationsenheter ska **bygga upp beredskap, öka interoperabiliteten, förbättra banden mellan allierade och partner genom multinationella övningar**
- **Ung. 6000 soldater deltar när som helst i OAR och genomför operationer och övningar i 17 länder**

Voltaire Netzwerk 21.5.2016

(grundat av **Thierry Meyssan** fransk intellektuell journalist

Nobla principer: FN:s mänskliga rättigheter, suveränitet, jämställdhet

Mellan raser och nationer, icke-angreppsprincipen, respekt för FN-Traktatet, konfliktlösning på fredlig väg etc.)

- ***"Vid ett möte med ledarna för Sverige, Danmark, Finland, Island och Norge i Washington den 13 maj kritiserade president Obama Rysslands "ökande närvaro och aggressiva militära ställning i det baltiska / skandinaviska området" och bekräftade USA:s insats för det "kollektiva försvaret av Europa"***

German Foreign Policy newsletter 6.2.2018 – NATO's Northern Expansion (II)

Sweden linking up with NATO

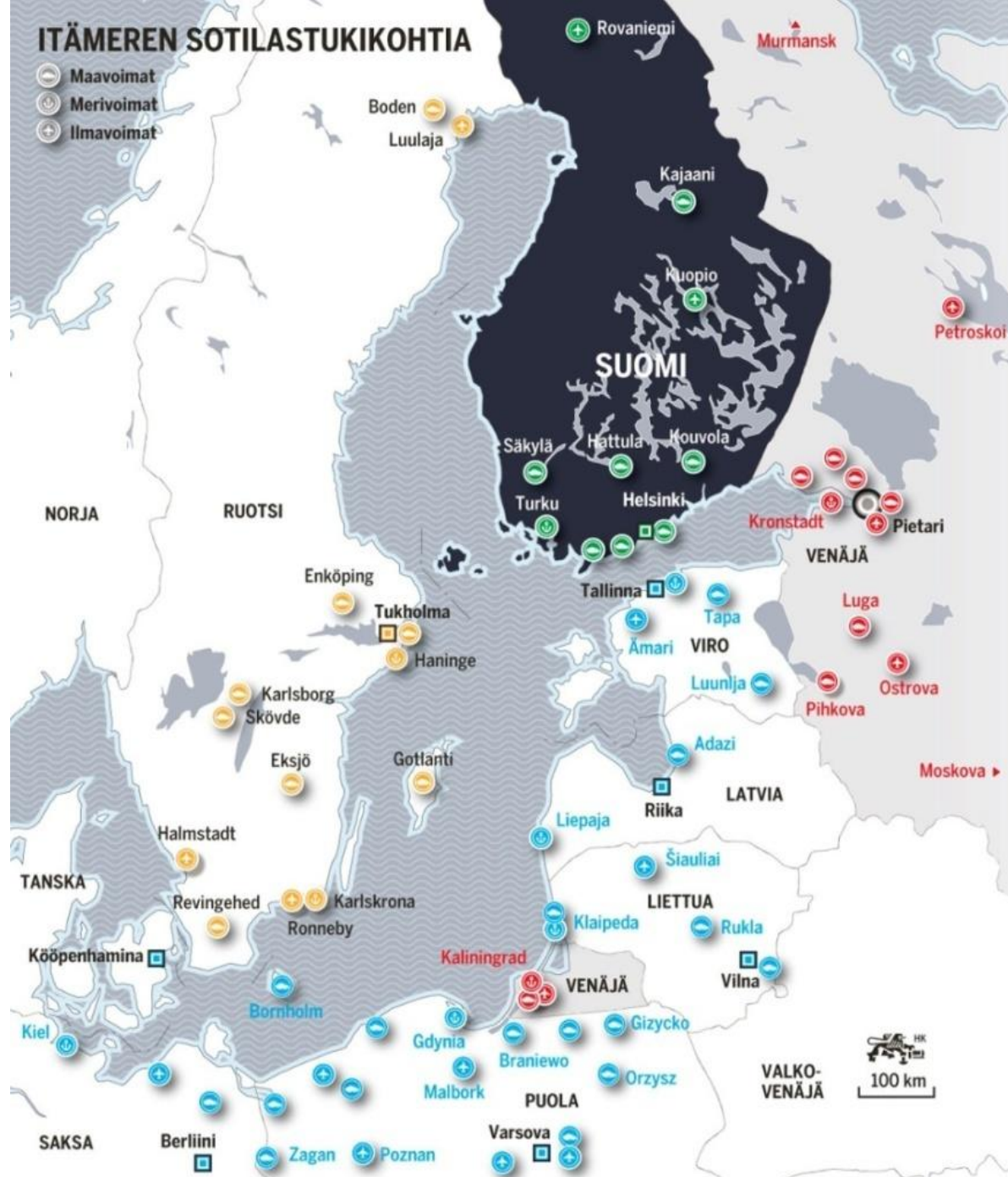
- **1994** Partnership for Peace (PfP) + FI
- **1995** PfP's Planning and Review Process (PARP) + FI
- **"Fredsbevarande/krishantering"** lett av NATO
 - 1996** Bosnien-Herzegovina + FI
 - 1999** Kosovo + FI
 - 2001** Afghanistan + FI
- **2011** Libyen, 8 Gripen plan i NATO-kriget + FI? (poliser)

- **2013** officiell medlem av NATO Response Force (NRF) **+ FI 2008**
- **2014** Vårdlandsvatalet med NATO **+ FI**
- **2015** inleddes årliga Baltic Sea Commanders Conferences (Presseportal 9.3.16: starkes Signal der Ostseepartner)

Suomen Kuvalehti
10.8.17
Östersjöns militärbaser

"I Östersjö-länderna har det under de senaste åren placerats ut tusentals nya soldater och tung utrustning"

- **1997** då Bill Clinton övertalade Boris Jeltsin att Polen, Tjeckien och Ungern skulle bli NATO-medlemmar (1999) utlovades att **NATO inte skulle utvidgas till ryska gränsen. Ett särskilt fördrag upprättades.**
- **NATO: "ingen avsikt att utplacera en betydande militärstyrka i "Central- och Östeuropa"**
- **Fyra bataljoner har placerats i Estland, Lettland, Litauen, Polen; cirka 1 000 soldater/land**

- **USA/NATO har inrättat landbaserade missilförsvarssystem i Polen och Rumänien**
- **Ryska tjänstemän och försvarsanalytiker har upprepade gånger uttryckt oro över att **Aegis Mk-41 vertikala missilavfyrningssystem har dubbla funktioner****
 - 1) kan upptäcka och förrinta missiler
 - 2) **kan användas för offensiva vapen, inkl. Tomahawk-kryssningsmissiler som kan utrustas med atomvapen.** Kunde användas för att nå mål i Ryssland på bara några minuter.

Missile defence: Nato capabilities

- **Februari 2017 invigdes i Zagan, Polen - sedan kalla krigets fall - den första amerikanska permanenta militärbasen i Öst-Europa; "järnbrigaden"**
- **3.500 soldater, 87 Abrams-stridsvagnar och andra stridsfordon. Ca.2.700 fordon och annan utrustning.**
- **Från Polen skickades en bataljon med stridsvagnar; 600 soldater från USA:s pansarbrigad till Baltikum**
- **Pansarbrigaden spreds ut till sju länder i Europa**

- **Kapten Scott Walters vid USA:s armé:**

*Förflyttningen från fem samlingsplatser i Polen – på mindre än 20 dagar efter ”järnbrigadens” ankomst till Europa - visade att **brigaden har förmåga att snabbt samla trupperna och fritt förflytta sig över Europa***

- **Rysslands Nato-ambassadör Alexander Grushko, die Welt 7.6.17 (Östersjön):**

”Nato håller på att utveckla en ny militär säkerhetsomgivning som vi inte kan ignorera, som vi måste bemöta med egna militära medel.”

Baltiska ländernas utrikesministrars krav till Trumps rådgivare John Bolton i Washington i maj 2018

- **Förstärkning av NATO-bataljonerna med luft och fartygsenheter**
- **Flera övningar**
- **Distribution av militär utrustning**
- **Nya militära anläggningar och ny utrustning**
- **USA:s permanenta närvaro i de baltiska länderna och Polen**
- **Moderniserade vägförbindelser, ny infrastruktur**

Yle 13.6.19 - USA skickar soldater till Polen

- President Donald Trump skickar 1 000 soldater till Polen **för att förhindra eventuella nya hot från Ryssland.** Truppförstärkningen sker på Polens begäran
- En ny militärbas för soldaterna ska kanske döpas till Fort Trump
- USA har redan omkring 5 000 soldater i Polen
- **Ryssland har varnat NATO att Trumps löfte att skicka 1 000 amerikanska trupper till Polen kommer att "destabilisera" Europa.**

DEFENDER SPRING 2020 (DefenseNews 11.10.19)

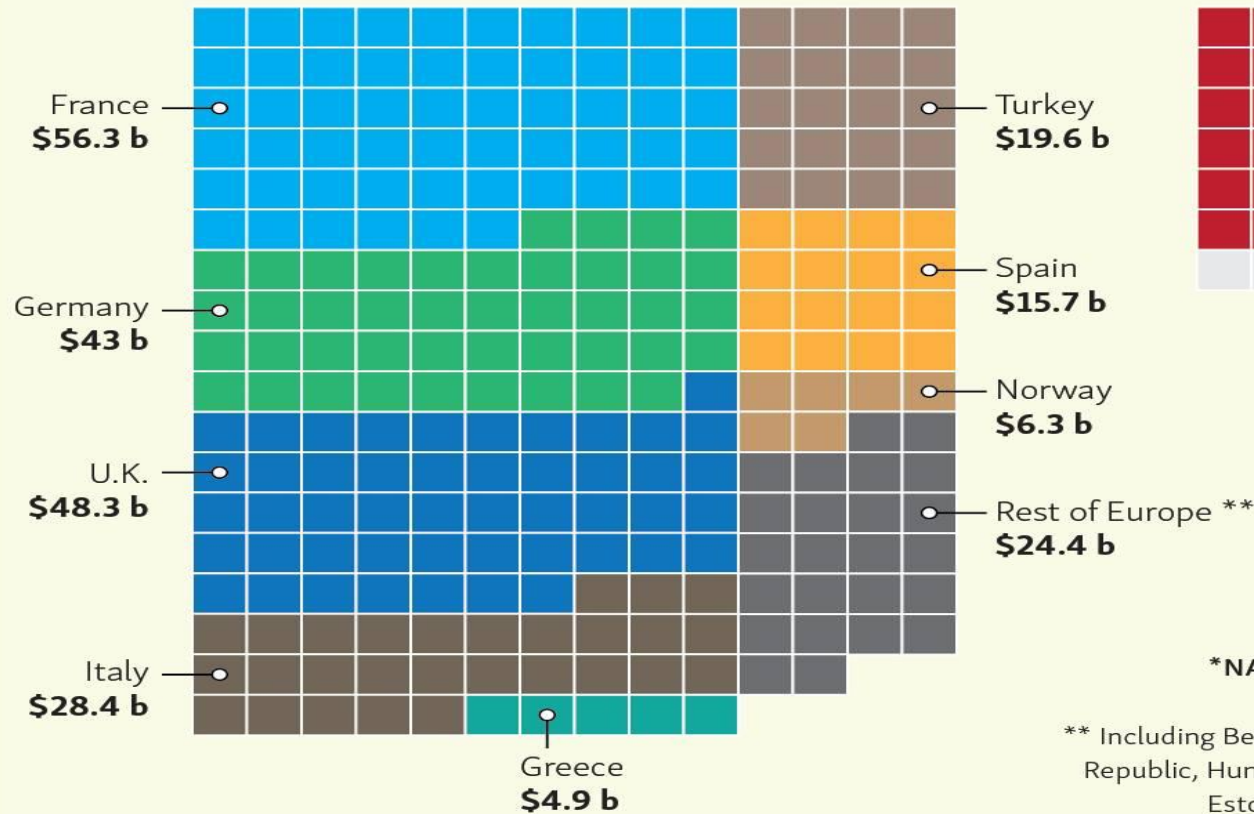
- **USA/NATO tredje största övningen sedan kalla kriget**
- mobilisering mot öst, öva interoperabilitet
- 20.000 USA soldater, pansarvagnar och annan hardware roteras över Atlanten, genom Tyskland till Polen, de baltiska och nordiska länderna, Georgien
- 16 andra NATO-länder
- Från och med 2020 kommer Defender-övningen att bli en **årlig övning** som äger rum i både Stillehavsområdet och Europa, men vartannat år blir ett "lätt" år.

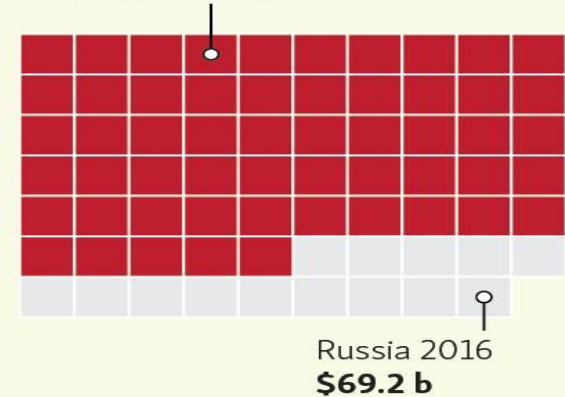
Military Spending: Russia Vs NATO

Russia, one of the world's top military spenders, reduced its defense budget by 20 percent in 2016-2017 to \$55.3 billion. Here's how it compares to NATO's European members.

NATO's European members*

Russia \$55.3b

C. Coelho / K. Alliksaar

*NATO excluding United States and Canada

** Including Belgium, Portugal, Denmark, Romania, Czech Republic, Hungary, Slovakia, Bulgaria, Croatia, Lithuania, Estonia, Latvia, Slovenia, Luxembourg, Albania

Note: Visualization based on rounded figures

Each block represents \$1 billion in military spending in 2017.

Source: Stockholm International Peace Institute - Military Expenditure Database

Aftonbladet 8.2.2018

- Vladimir Putin *“har gett massförstörelsevapen en oerhört central roll i Rysslands försvar. Sannolikt för att kompensera för den militära underlägsenhet Ryssland har gentemot USA när det gäller övriga vapen.”*
- Donald Trump *“kan tänka sig att svara med kärnvapen även om USA utsätts för ett anfall med konventionella vapen eller för en allvarlig cyberattack som slår ut exempelvis elnätet.”*

- Trump har beordrat Pentagon att utveckla mindre atomvapen (s.k. taktiska atomvapen). De har **samma sprängkraft som Hiroshima and Nagasaki** bomberna som omedelbart dödade 100,000 människor.

Taktiska atomvapen är tänkta att användas för ett **“begränsat atomvapenkrig”**.

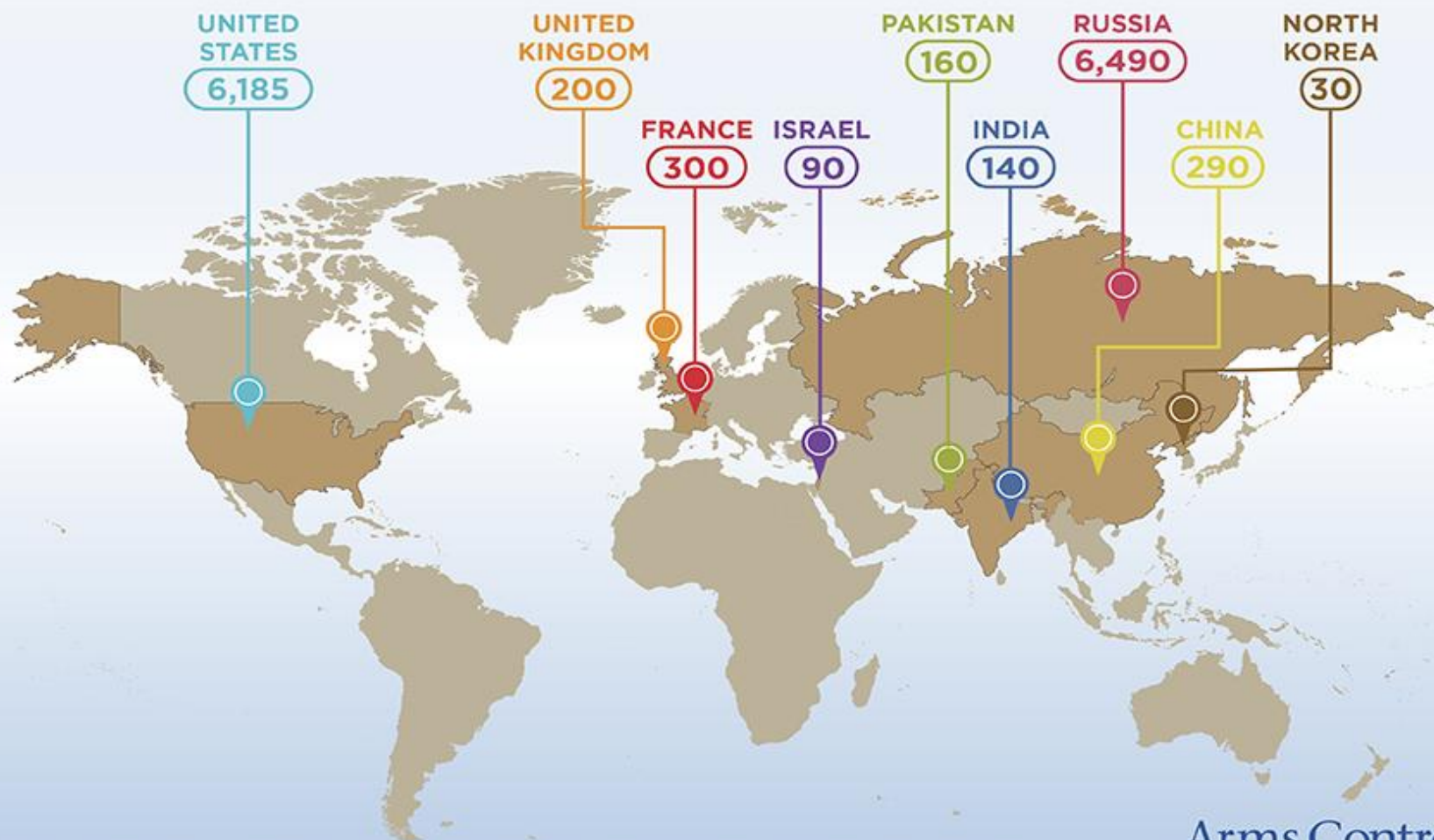
- Ryssland har utvecklat **fjärrstyrda torpeder som kan bestyckas med atomvapen och oupptäckt korsa Stilla havet till USA:s västkust**. Tiden från uppskjutning till detonation blir så kort att USA inte hinner skjuta ner dem med sitt missilförsvar.

- **Då Ryssland och USA genomförde den stora kapprustningen på 60-talet etablerades terrorbalansen.** Då båda hade så många atomvapen riktade mot varandras stora städer innebar det en **garanti om ömsidig förstörelse** (dvs. att vapnen aldrig skulle användas)
- **Nu har 9 länder atomvapen**
- **Ryssland aktivare agerande på den internationella arenan och Trump's "America first policy"** och oberäkneliga uppträdande leder till **en ny kalla-kriget-mentalitet**

- Terrorbalansen fungerar inte längre
- Ryssland, USA och Kina lägger mångmiljardbelopp på att modernisera och uppgradera sina atomvapen och dessutom finns atomvapen i Frankrike, England, Indien, Pakistan, Nordkorea, Israel (6).
- Samtidigt röstade 122 länder i FN:s generalförsamling 2017 för ett totalförbud mot atomvapen (Nobels fredspris)

2019 ESTIMATED GLOBAL NUCLEAR WARHEAD INVENTORIES

The world's nuclear-armed states possess a combined total of nearly 14,000 nuclear warheads; more than 90% belong to Russia and the United States. Approximately 9,500 warheads are in military service, with the rest awaiting dismantlement.

Sources: Hans M. Kristensen, Matt Kordas, U.S. Department of State, and Stockholm International Peace Research Institute.
Updated: June 2019.

Arms Control
Association

- I februari 2019, meddelade Trump att **USA ensidigt upphäver INF-fördraget om ömsesidig atomvapennedrustning** (undertecknat av Reagan och Gorbatsjov 1987). Upphävningen trädde i kraft i augusti)
- Som svar drog Ryssland sig också ur fördraget. **Öppnar upp för utvecklandet av nya och mer sofistikerade atomvapen**
- Överenskommelsen har reglerat **parternas användning av medeldistansrobotar i Europa**
- Vladimir Putin varnade för ökad kapprustning om avtalet bryter samman. **Europeiska länder oroar sig för att förvandlas till ett slagfält.**

The Nation - June 7, 2019

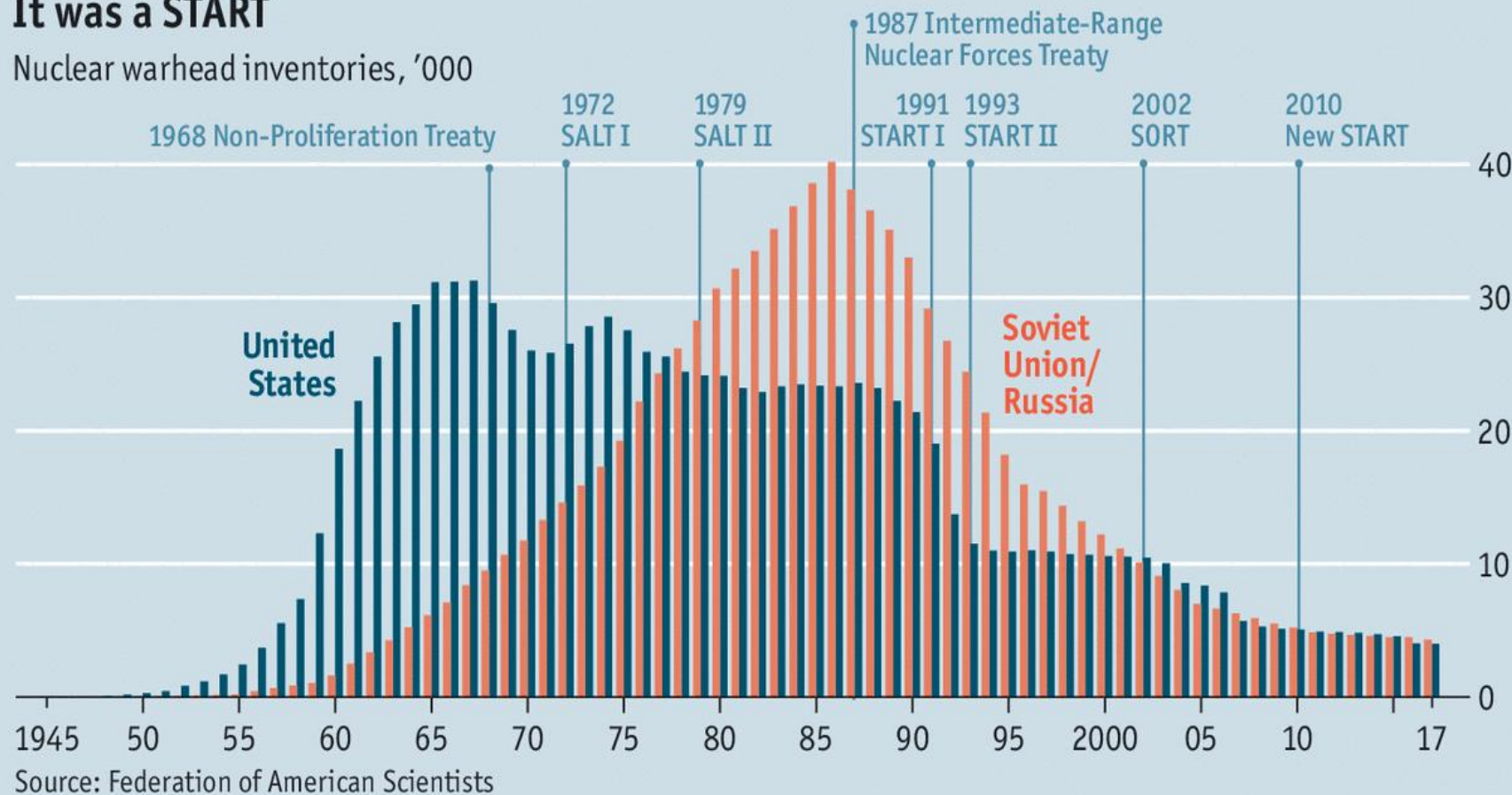
- **Daniel Ellsberg** är amerikansk författare till **"Doomsday Machine - Confessions of a Nuclear War Planner"** (December 2017), fd. krigsanalytiker, **tjänstgjorde 1964 i Pentagon**. Därefter civilt i Vietnam för amerikanska utrikesdepartementet (Pentagon Papers)
- **Ellsberg uppskattar bl.a. att Finland i ett atomvapenkrig mellan USA och det dåvarande Sovjetunionen skulle ha upphört att existera** (utplånas) (*"would be wiped out"*)

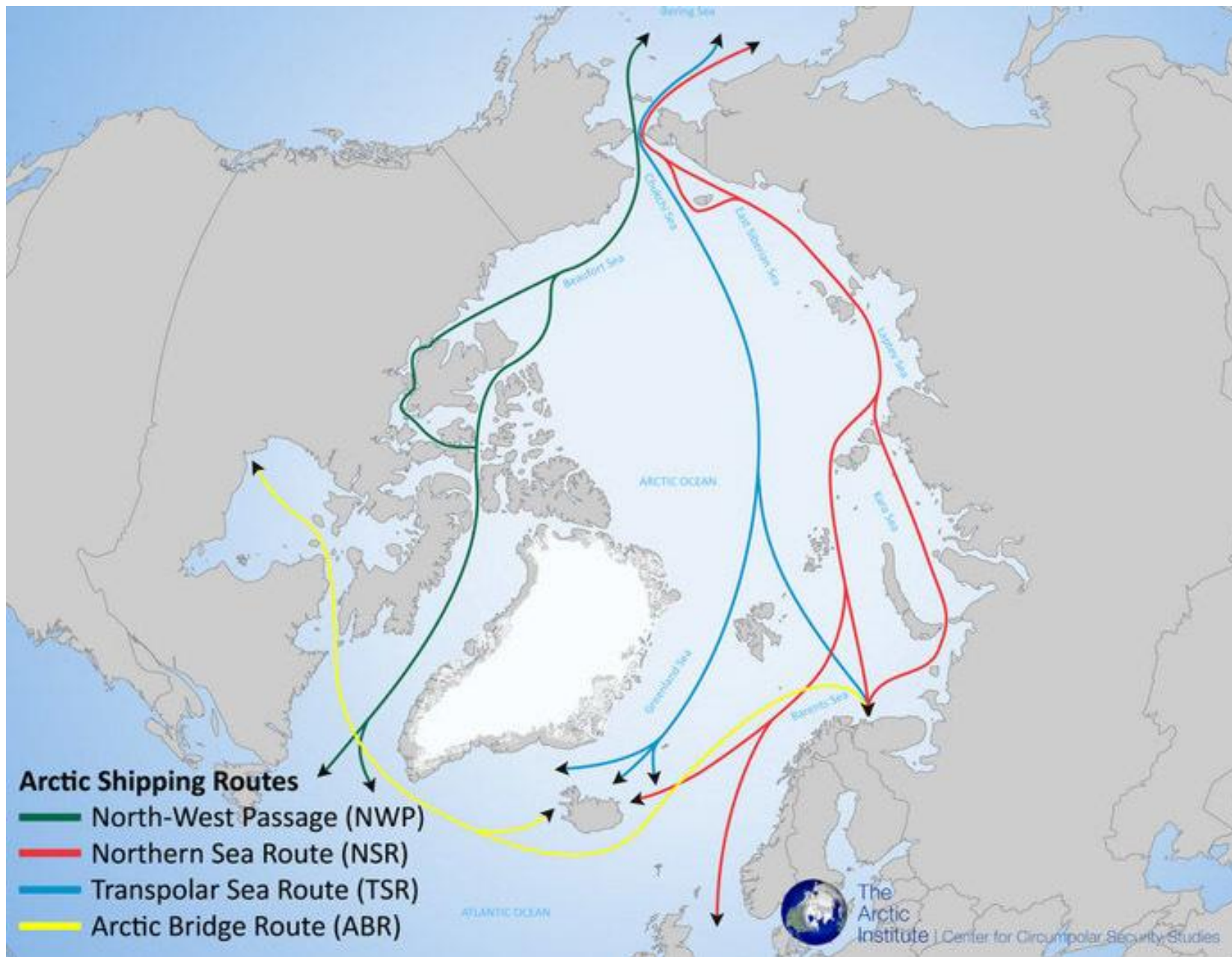
- Trump-administrationen vägrar avslöja om USA kommer att **förlänga det nya strategiska vapenreduktionsfördraget (New START)** (begränsar antalet atomvapen utplacerade på bombplan, ubåtar och långväga missiler)
- **Ny START löper ut 2021**, men båda parter kan komma överens om en femårs förlängning.
- **Oleg Bodrov**, miljö- och antiatomaktivist i S:t Petersburg: *"Trumps vägran att förhandla om kärnkraftsfördrag "hjälp till att främja militarisering i Ryssland. Under det kalla kriget hade vi möten mellan USA och Sovjetunionen. Nu har vi ingenting annat än konfrontation."*

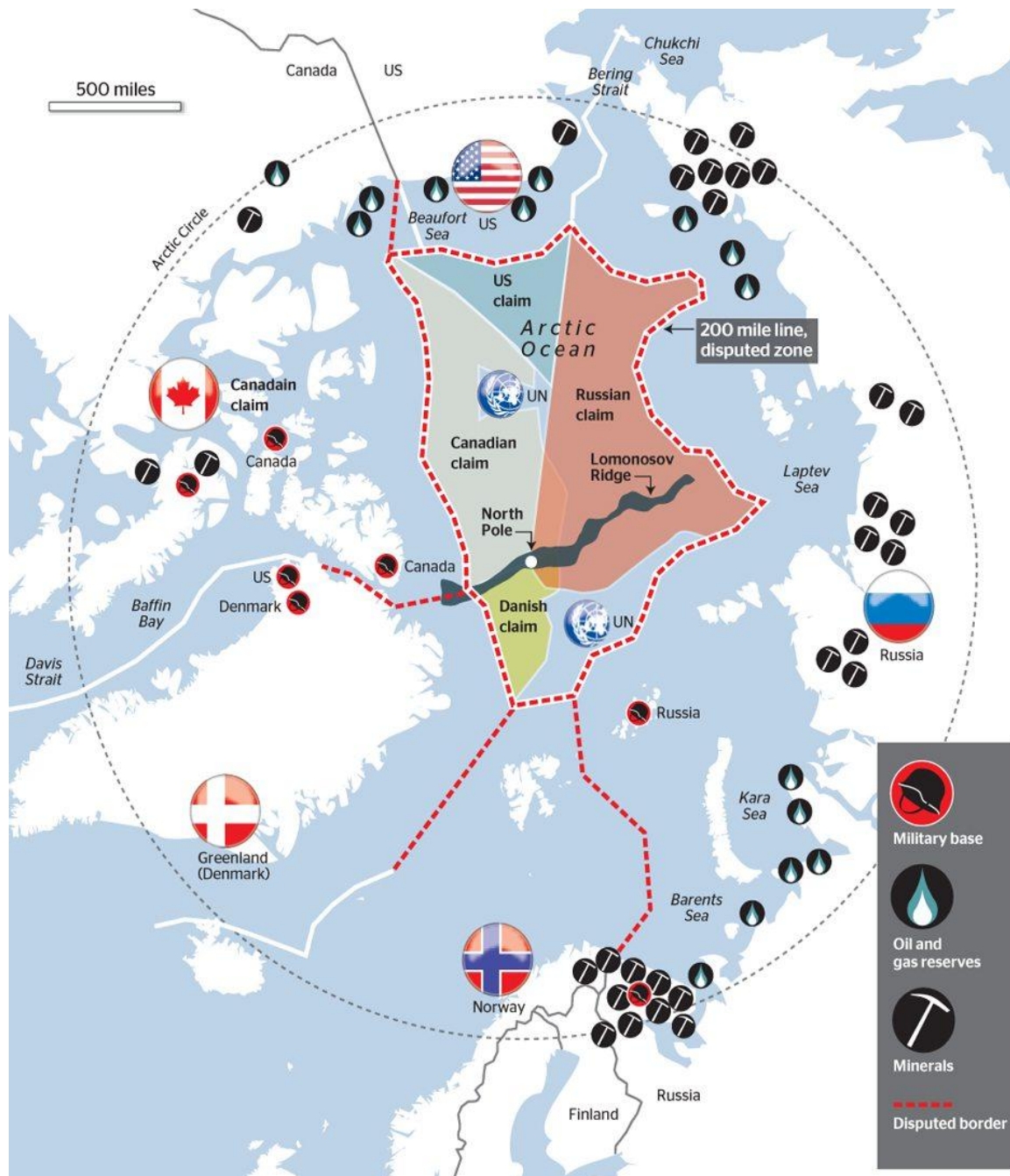
The Economist – May 15, 2018

It was a START

Nuclear warhead inventories, '000

ARCTIC OCEAN REGION

- Berings sund isfritt ca 160 dagar år 2020
- Ishavet sannolikt isfritt under en månad mellan 2035 och 2040
- Det kommer att avsevärt **förkorta transporterna sjövägen mellan Kina och Europa**. Men för Kina är Arktis bara en del av ett större spel.
- **Insatserna är betydligt högre för Ryssland.**
30 % av dess BNP är beroende av den regionen.

Varför vill Trump köpa Grönland?

- **Militär strategi.** Där finns en amerikansk flygbas viktig för USA:s globala radarsystem
- **Naturtillgångar.** Sällsynta jordartsmetaller viktiga för grön teknologi (batterier för hybridbilar), järnmalm, uran, olja, gas mm.

Uppskattning:

- **13% av världens oupptäckta oljereserver**
- **30% av världens oupptäckta gasreserver**

The GIUK Gap

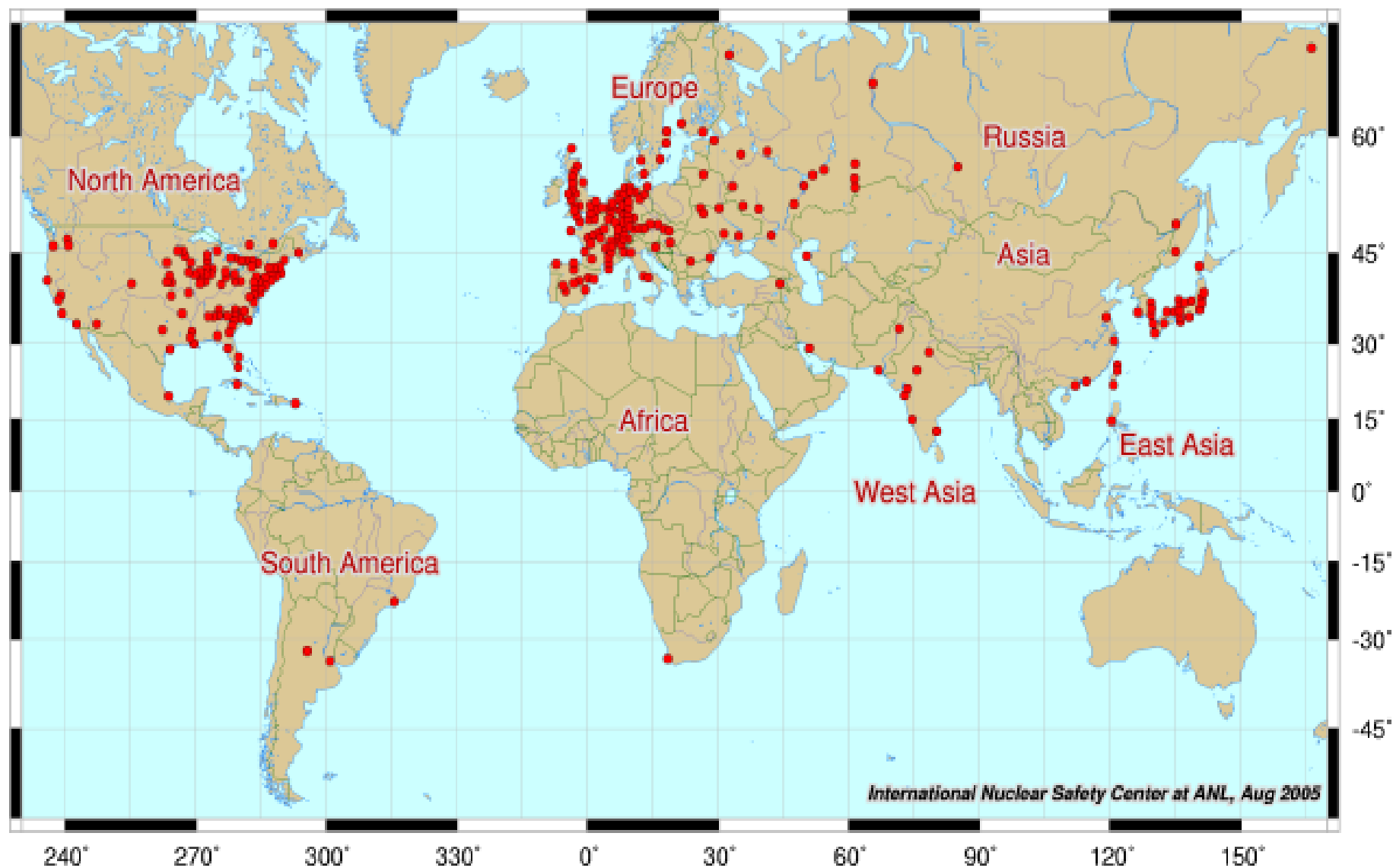
DEFENSE ONE 4.3.2016

*”termen ”GIUK-gapet” nämns nu igen i Nato kretsar eftersom det blir allt tydligare att **Ryssland öser pengar på sina marina styrkor i allmänhet, och särskilt på sin ubåtsflotta...***

*Då GIUK-gapet återfår sin betydelse (efter kalla kriget) **måste Nato se till att förnya sina anti-ubåtstyrkor...***”

Nuclear Power Plants in the Baltic & Barents Region

BULLETIN OF ATOMIC SCIENTISTS

Domedagsklockan, den symboliska klocka som
bedömer hur nära världen är en
global katastrof
flyttades i början av år 2018 fram
30 sekunder
till två och en halv minut före midnatt.

Så nära domedagen har världen inte varit sedan
USA och Sovjetunionen
1953 testade vätebomber.

Doomsday clock extremes

2019

Lack of progress on nuclear risks and the dangers of climate change.

2018

Fears grow worldwide about a U.S.-North Korean conflict.

1991

The Cold War ends. U.S. and Russia reduce nuclear arsenals.

1953

The U.S. tests its first hydrogen bomb in November 1952.

**CALL FOR THE BALTIC SEA
A SEA OF PEACE**

**AUFRUF FÜR DIE OSTSEE
EIN MEER DES FRIEDENS**

**UPPROP FÖR ÖSTERJÖN
ETT FREDENS HAV**

**ПРИЗЫВ: СДЕЛАЕМ БАЛТИКУ
МОРЕМ МИРА**

**ITÄMEREN VETOOMUS
ITÄMERESTÄ RAUHAN MERI**

Signed by some 160 organisations/movements 2.5.2018

**Vi vill skapa debatt om de militära hoten
i Östersjöområdet**

**Vi vill engagera politiker, fredsinstitut,
fredsforskare, konstnärer, kända
personligheter, medborgarorganisationer och
socialt engagerade medborgare
i hela Östersjöområdet**

**Vi vill omvandla Östersjön till ett FREDENS HAV –
fred mellan folken och skydd för miljön!**